1. AMAÇ

Kemoterapi ilaçlarının dökülmesi, sızması ya da kırılması durumunda çalışanların, hastaların ve çevrenin maruziyetini en aza indirecek şekilde alanın güvenli olarak temizlenmesini sağlamaktır.

2. KAPSAM

Kemoterapi ilaçlarının depolandığı, hazırlandığı, taşındığı ve uygulandığı tüm alanları kapsar.

3. SORUMLULAR

Dökülmeyi fark eden çalışan, Kemoterapi Ünitesi Sorumlu Hemşiresi, Kemoterapi Hazırlama Biriminde Görevli Personel, Çalışan Sağlığı Birimi.

4. TANIMLAR

Küçük dökülme: Yaklaşık 5 ml ya da 5 g'dan az miktardaki dökülmedir.

Büyük dökülme: Yaklaşık 5 ml ya da 5 g ve üzerindeki dökülmedir.

Dökülme kiti: Dökülme durumunda kullanılmak üzere ilaçların bulunduğu her alanda hazır tutulan settir.

5. UYGULAMA

5.1. Dökülme Kitinin İçeriği

- Tek kullanımlık, sıvı geçirmez, uzun kollu önlük
- Kemoterapi ilaçlarına karşı test edilmiş iki çift eldiven
- Solunum koruyucu maske (FFP2/FFP3) ve koruyucu gözlük ya da yüz siperi
- Galoş ve bone
- Emici pedler ve emici bezler
- Cam kırıkları için küçük kürek/maşa ve kesici-delici atık kutusu
- Sitotoksik atık uyarılı, kalın, sızdırmaz atık torbaları (en az iki adet)
- "Dikkat: Sitotoksik Dökülme" uyarı levhası
- Talimatın bir kopyası ve olay kayıt formu

Kit; depolama, hazırlama ve uygulama alanlarında ve taşıma sırasında bulundurulur. İçeriği ayda bir ve her kullanım sonrası kontrol edilir.

5.2. Dökülme Anında Yapılacaklar

- Alandaki diğer kişiler uzaklaştırılır, uyarı levhası konur; büyük dökülmelerde birim sorumlusuna haber verilir.
- Dökülme kiti açılır; önlük, galoş, bone, maske, gözlük ve çift kat eldiven giyilir.
- Sıvılar emici pedlerle, dökülmenin dışından ortasına doğru silinerek toplanır. Toz ilaçlar, havaya kalkmaması için nemli bezle örtülerek toplanır.
- Cam kırıkları elle değil, kürek/maşa ile toplanır ve kesici-delici atık kutusuna atılır.
- Alan, deterjanlı su ile en az iki kez, ardından temiz su ile silinir; temizlik her seferinde temiz alandan kirli alana doğru yapılır.
- Kullanılan tüm malzemeler ve kişisel koruyucu ekipman (dış eldiven en son çıkarılmadan önce torba ağzı kapatılarak) sitotoksik atık torbasına konur, torba ikinci bir torbaya yerleştirilir.
- Eller sabun ve su ile yıkanır.
- Olay kayıt altına alınır ve istenmeyen olay / çalışan güvenliği bildirimi yapılır. Kit yenilenir.

5.3. Biyogüvenlik Kabini İçinde Dökülme

Kabin kapatılmadan, çalışır durumdayken dökülme emici pedlerle toplanır, yüzeyler temizlenir. Dökülme HEPA filtreye ulaştıysa kabin kullanılmaz, alan uyarı ile işaretlenir ve filtrenin yetkili servis tarafından değiştirilmesi sağlanır.

5.4. Kişisel Maruziyet

- **Cilt teması:** Kirlenmiş giysiler çıkarılır, bölge en az 15 dakika bol su ve sabunla yıkanır.

- **Göz teması:** Göz, göz yıkama ünitesi ya da serum fizyolojik ile en az 15 dakika yıkanır; göz hastalıkları uzmanı tarafından değerlendirme yapılır.
- **İğne batması:** Bölge kanatılmadan su ve sabunla yıkanır.
- Maruziyet yaşayan çalışan, çalışan sağlığı birimine yönlendirilir ve olay çalışan güvenliği bildirim sistemine bildirilir.

5.5. Hastanın Üzerine Dökülme

Hastanın kirlenen giysileri çıkarılır, cildi bol su ve sabunla yıkanır, hekime haber verilir. Olay hasta dosyasına ve istenmeyen olay bildirim sistemine kaydedilir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Kemoterapi Atıklarının Yönetimi Talimatı
- Kemoterapi İlaçlarının Hazırlanması, Taşınması ve Depolanması Prosedürü
- Kemoterapi Dökülme Kiti Kontrol Formu
- Çalışan Güvenliği Bildirim Formu

Bu örnek doküman Prokalite tarafından hazırlanmıştır. Kurumunuzun yapısına, yürürlükteki mevzuata, Sağlık Bakanlığı rehberlerine ve güncel bilimsel kaynaklara göre uyarlanmalı; ilaç, doz ve süre bilgileri kurumun yetkili hekim ve eczacıları tarafından doğrulanmalıdır.